

A Kúria a dr. Farsang Andrea Ügyvédi Iroda, ügyintéző: dr. Farsang Andrea ügyvéd által képviselt ... felperesnek - a ... vezető jogtanácsos által képviselt ... Zrt. alperes ellen rendkívüli felmondás jogellenességének megállapítása és jogkövetkezményei alkalmazása iránt a Szolnoki Munkaügyi Bíróságnál 4.M.865/2010. szám alatt megindított és a Szolnoki Törvényszék 4.Mf.20.555/2012/5. számú ítéletével jogerősen befejezett perében az említett másodfokú határozat ellen a felperes által előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Kúria a Szolnoki Törvényszék 4.Mf.20.555/2012/5. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 60.000,- Ft (azaz Hatvanezer forint) felülvizsgálati eljárási költséget, valamint külön felhívásra a Magyar Államnak 637.200,- Ft (Hatszázharminchétezer-kettőszáz forint) felülvizsgálati eljárási illetéket.

I n d o k o l á s

A felülvizsgálati eljárásban irányadó tényállás szerint a felperes 2003. július 21-től állt munkaviszonyban az alperesnél, 2010. novemberétől áruház-igazgató munkakörben dolgozott. A felperes igazgatói kinevezése előtt is gyakorlat volt a ...i áruházban az, hogy a pékségben 1+1-es akcióban értékesítették a termékeket annak érdekében, hogy azokat ne kelljen leselejtezni. A pénztárban két azonos termék közül egyet számláztak, a vevő azonban a másikat is elvitte. Amennyiben másnap nem selejtezték le az ingyen elvitt termékeket, úgy az ismeretlen hiányt eredményezett. A felperes igazgatói kinevezését követően a frissáru osztályon is utasítást adott az 1+1-es akcióban történő értékesítésre.

Ez az értékesítési mód nem volt engedélyezett az alperesnél, szabályellenesnek minősült, de a ...i áruházon kívül más üzletben is előfordult a munkáltató tudta nélkül ilyen értékesítés.

2010-ben a felperes által vezetett áruházban ugyancsak felperesi utasításra a frissáru területen lejáratú időhöz közeli termékeket szabálytalanul, úgynevezett mirelit cayg kódon és vételáron értékesítettek. Az ilyen értékesítési forma az alperes központja által elrendelt kedvezményes értékesítés volt, meghatározott

feltételek betartása mellett. Ehhez a központ az áruházakba egy listát küldött, ezen értékesítés keretében csak a listán tételesen feltüntetett, kódszámmal megjelölt árukat lehetett volna értékesíteni a központ által előírt ütemtervnek megfelelően. Azáltal, hogy a felperes utasítására a központ által megküldött listán szereplő termékeken túl egyéb termékekre is alkalmazták ezt az értékesítési módot, a készlet követhetetlenné vált, azon termékeknél, amelyekre a cayg kódot ragasztották, ismeretlen hiány keletkezett, míg azon áruknál, amely a listán szerepelt és amelynek a kódján a valótlan értékesítés történt, az többletet jelentett.

A munkáltatónál a szavatossági idő lejártához közeli termékek kedvezményes értékesítésének megengedett folyamata az úgynevezett „sárga címkézés” volt. Amennyiben az árut a szavatossági idő lejártá előtt így sem lehetett értékesíteni, azt selejtezni kellett. A munkáltatónál az úgynevezett cayg folyamatra és a selejtezésre, valamint a folyamatos leltárra írásbeli rendelkezések voltak. A munkáltató határozta meg a forgalmi terveket, az áruházaknak, illetve vezetőiknek a meghatározott tervszámok teljesítésére kellett törekedniük.

A ...i áruház biztonsági vezetője 2010-ben jelezte a régióbiztonsági igazgatónak a ...i áruházban folytatott szabálytalan 1+1-es akcióban történő értékesítést. A bejelentést követően 2010. októberében a felperessel szemben vizsgálat indult, több dolgozót meghallgattak. 2010. október 26-án került sor a felperes személyes meghallgatására, amely során elismerte a szabálytalan értékesítést mind az 1+1-es akció, mind a cayg mirelit kódon frissáru lejárát közeli termékek értékesítése tekintetében. Ezt azzal indokolta, hogy a jó eredmények elérése, továbbá az ismert selejt csökkenése, a selejtszázalék tartása volt a cél. Elismerte, hogy az általa alkalmazott értékesítés az alperes irányelveivel ellentétes, szabálytalan volt.

A munkáltatói jogkör gyakorlója 2010. október 31-én ismerte meg a felperes meghallgatásáról, míg november 8-án a többi munkavállaló meghallgatásáról készült jegyzőkönyvet. Ennek ismeretében a 2010. november 11-én rendkívüli felmondással megszüntette felperes munkaviszonyát. A felperes az intézkedést sérelmezve a munkaügyi bírósághoz fordult, ahol vitatta, hogy a jogszabályban biztosított 15 napos határidőn belül élt a munkáltató rendkívüli felmondással, de érdemben sem találta azt megalapozottnak. Nem vitatta, hogy bár követett el hibát, az azonban szerinte nem tekinthető lényeges szabályszegésnek. Az 1+1-es akcióban történő értékesítés vonatkozásában előadta, hogy ilyen gyakorlat korábban is volt a ...i áruházban, illetve az alperes több áruházában is, a mirelit cayg kódon történő értékesítés vonatkozásában pedig arra hivatkozott, hogy az a régióbiztonsági igazgató utasítása alapján történt. Az alperes a kereset elutasítását kérte.

A Szolnoki Munkaügyi Bíróság 4.M.865/2010/39. számú ítéletével a felperes keresetét elutasította. Megállapítása szerint az alperes a jogszabályban rögzített határidőn belül élt a rendkívüli felmondással, amelynek indoklásából a felmondás oka világosan kitűnt. A felperes ennek tényét maga is elismerte, de ezt támasztották alá a meghallgatási jegyzőkönyvek is. A felperes által alkalmazott értékesítési módok átláthatatlanná tették a készletnyilvántartást, ismeretlen hiányt, illetve ismeretlen többletet eredményeztek. Nem fogadta el a felperes azzal kapcsolatos álláspontját, hogy mindezen intézkedésekre az alperes pénzügyi célkitűzései megvalósítása érdekében kényszerült. Nem találta enyhítő körülménynek azt sem, hogy más áruházakban is folytattak ilyen szabálytalan gyakorlatot, mivel nem tudta bizonyítani a felperes azt, hogy erre az alperes tudtával került sor.

A felperes fellebbezése folytán eljáró Szolnoki Törvényszék 4.Mf.20.555/2012/5. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. Ítélete indoklásában kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság helyesen döntött arról, hogy az alperes rendkívüli felmondása nem késett el. Osztotta az elsőfokú bíróság álláspontját a vonatkozásban is, hogy kellő alap nélkül hivatkozott a felperes arra, hogy az alperesnél bevett gyakorlat volt az 1+1-es akció alkalmazása. Mint vezető állású munkavállaló nem hivatkozhatott eredménnyel arra, hogy az általa igazgatott egységben kialakult rossz gyakorlatot követte és azt kiterjesztette, mivel nem a korábbi gyakorlatnak, hanem az alperes utasításainak megfelelően volt köteles eljárni, s a munkájára vonatkozó szabályokat és előírásokat betartani. Tudatában volt annak, hogy ez az akció nem engedélyezett az áruházban, kizárólag az árengedményes értékesítés elrendelése (sárga címkézés) volt hatáskörébe utalva. Az árengedmény alkalmazásának lehetőségét írásban szabályozták, ennek megfelelően a lejárát közeli termékeket 30-50-70 %-os árkedvezménnyel lehetett értékesíteni. Az árengedményes értékesítés megjelent az áruház készletében, ugyanis a termékeket eladáskor blokkolták, míg az 1+1-es akcióban eladott egyik terméket nem.

A felperes magatartása a Munka Törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény (Mt.) 103. § (2) bekezdésének b) pontjába ütközött. A munkaviszonyból származó lényeges kötelezettsége jelentős mértékű megszegésének minősül a magatartás akkor is, ha annak célja egy termelési mutató elérése érdekében történt, s abból az alperesnek konkrét kára nem is származott. A felperes megtévesztette az alperest a tényleges forgalom és készlet alakulását illetően, s megszegte a selejtezési szabályzatot, mivel olyan értékesítést engedélyezett, amelyhez nem volt joga. Az úgynevezett cayg listás értékesítést csak a munkáltató által megjelölt termékekre lehetett volna alkalmazni, a sérült, vagy hiányos kódú termékek ilyen

értékesítése nem volt megengedett.

A felperes nem bizonyította azt az állítását, hogy a régiós biztonsági vezető utasítására vezette azt be, az érintett maga ezt tagadta. A felperes ezen értékesítési szabályzat betartásáért is felelősséggel tartozott.

A jogerős ítélet ellen a felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, melyben a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és keresete szerinti határozat hozatalát kérte, másodlagosan az eljárt bíróságok határozatának hatályon kívül helyezése mellett új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára való utasításukat kérte.

A felperes jogszabálysértésként a Pp. 3. § (3) bekezdésének, 206. §-ának, 221. § (1) bekezdésének, továbbá az Mt. 96. § (1) bekezdésének megsértését jelölte meg. Arra hivatkozott, hogy egy esetben maga az alperes rendelt el más árucikk (torma) vonatkozásában 1+1-es akciót, illetve igazgatói kinevezése előtt már folyt ilyen gyakorlat a ...i áruházban. Életszerűtlennek találta azt, hogy erről az alperes korábban nem tudott, s nem volt olyan utasítás az alperesnél, amely az 1+1-es akció alkalmazását tiltotta volna. Iratellenesnek találta azt a megállapítást, hogy csupán a sárga címkés árengedményes értékesítés volt hatáskörébe utalva, az 1+1-es akció nem. Az 1+1-es akció vonatkozásában előadta, hogy ezzel együtt a selejtezést is mindig kötelezővé tette, amely azonban szervezetlenség, vagy munkaerőhiány miatt nem mindig valósult meg. Kifogásolta, hogy a másodfokú bíróság anélkül rótt a terhére az ismeretlen hiány keletkezését, hogy annak kereskedelmi hátterét és jelentőségét vizsgálta volna. Az adott akcióból származó ismeretlen hiány legfeljebb a másnapi selejtezésig állt fenn, így a munkáltató számára nem bírhatott jelentőséggel, az alperes üzletmenetét nem akadályozhatta. A cayg értékesítéssel kapcsolatban előadta, hogy az ezzel kapcsolatos kötelezettségszegés nem volt jelentős a munkáltató számára, hisz azzal hónapokig nem foglalkozott. A tényleges forgalom és a készlet szempontjából a termékek értéke, jelentősége elenyésző volt a napi forgalomhoz képest. A cayg kódon való értékesítés az alperesnek semmilyen hátrányt nem okozott, ezzel kizárólag a munkáltató érdekeit kívánta szolgálni.

A bíróság a bizonyítékok értékelése során nem vette figyelembe azt, hogy a vezető beosztású tanúktól érdektelen tanúvallomás nem volt várható. Kifogásolta, hogy az adott értékesítés következményei a munkáltató számára előnnyel jártak, nem hátránnyal. A munkáltató működése szempontjából nem volt fontos az, hogy az üzlethálózaton belül egységes értékesítési gyakorlat alakuljon ki, mivel a helyi adottságok, az üzlet mérete, az árukészlet minősége és mennyisége, forgalma a helyi szükségletek miatt eltéréseket indokolt.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében kérte, hogy a Kúria a

jogerős ítéletet hatályában tartsa fenn, mivel mind az elsőfokú, mint a másodfokú ítélet helytálló, való tényeken alapul, jogszerű.

A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A felperes a felülvizsgálati kérelmében a jogszabálysértést abban jelölte meg, hogy a másodfokú bíróság a rendelkezésére álló bizonyítékokat nem a Pp. 206. § (1) bekezdése szerint mérlegelte, így téves következtetések alapján hozta meg ítéletét, amelyet nem indokolt meg kellő módon, illetve nem követett el olyan súlyú kötelezettségszegést, amely miatt az alperes azonnali hatállyal megszüntethette volna jogviszonyát.

A Pp. 270. § (2) bekezdése szerint a jogerős ítélet felülvizsgálatát az ügy érdekét érintő jogszabálysértésre hivatkozással lehet kérni.

A Pp. 275. § (1) bekezdése alapján a Kúria a felülvizsgálati kérelem elbírálása során a rendelkezésére álló bizonyítékok alapján dönt, a felülvizsgálati eljárásban azonban a bizonyítékok felülmérlegelésének, továbbá bizonyítás felvételének nincs helye. Ezért a Kúria azt vizsgálta, hogy milyen bizonyítékok álltak az eljárt bíróságok rendelkezésére, s azokat okszerűen mérlegelték-e.

Az eljárt bíróságoknak a rendelkezésükre álló bizonyítékok alapján azt kellett megállapítaniuk, hogy a felperes a munkaviszonyból származó lényeges kötelezettségét szándékosan, vagy súlyos gondatlansággal jelentős mértékben szegte-e meg.

Osztotta a Kúria a másodfokú bíróság azon álláspontját, hogy a felperes nem hivatkozhatott eredménnyel arra, hogy az általa igazgatott egységben kialakult gyakorlatot követte és terjesztette ki, illetve hogy más áruházakban is alkalmaztak úgynevezett 1+1-es akciót. A felperesnek, mint vezető állású munkavállalónak az Mt. 103. § (2) bekezdése b) pontja szerint a munkájára vonatkozó szabályok és előírások betartásával kellett végezni a munkáját. Az alperes a kedvezményes értékesítés módját, lehetőségét írásban szabályozta. Az úgynevezett sárga címkés és cayg listás értékesítésre meghatározott termékek és feltételek fennállása esetén mód volt. Nem volt megengedett az úgynevezett 1+1-es akcióban történő értékesítés, figyelemmel arra, hogy ilyen módon ismeretlen hiány keletkezett és a ténylegesen megvalósuló selejtezésig a készlet nem felelt meg a valós tényeknek.

Maga a felülvizsgálati kérelem sem vitatta azt, hogy amennyiben a felperes el is rendelte ezen akcióval kapcsolatban a selejtezést,

az nem mindig valósult meg. A selejtezés is fiktív volt, hiszen valójában nem lesejtezték az árut, csupán a nyilvántartással hozták összhangba a valós készletet az eladott árukra tekintettel.

A felperesnek, mint vezető állású munkavállalónak kellett felügyelnie, hogy valamennyi jogszabályi rendelkezést, illetve munkáltatói utasítást megtartsanak az általa irányított szervezeti egységben dolgozó munkavállalók, ezért az azokkal ellentétes értékesítésre vonatkozó utasítása a munkaviszonyból származó lényeges és jelentős mértékű kötelezettségszegésnek minősül akkor is, ha annak célja a termelési mutatók elérése volt, s abból az alperesnek jelentős kára nem származott. A felperes ezen magatartása alkalmas volt arra, hogy megtévessze munkáltatóját a tényleges forgalom és a készlet alakulását illetően, megszegve a selejtezési szabályzatot is.

Nem találta megalapozottnak a Kúria a felülvizsgálati kérelem azon kifogását, hogy **V.L.** és **N.R.** alperesi alkalmazottak tanúvallomása nem tekinthető érdektelennek és elfogulatlannak, ezért azt bizonyítékként nem értékelhették volna az eljáró bíróságok. A felperes nem bizonyította, hogy a régiós biztonsági vezető adott utasítást a cayg módon történő értékesítés kiterjesztésére a sérült, vagy hiányos kódú termékek vonatkozásában. E körben a felperes kötelezettsége a munkáltató által kiadott szabályzat betartása lett volna, s amennyiben arra hatáskörrel nem rendelkező személytől utasítást kap, azt meg kellett volna tagadnia, figyelemmel az alperesnél hatályos szabályzatra.

Osztotta azt a másodfokú bírósági álláspontot is a Kúria, hogy a felperes kötelezettségszegése súlyának megítélésénél nem volt releváns az, hogy milyen értékű áru, mennyi idő alatti értékesítéséről volt szó, mivel a kötelezettségszegés tárgyi súlya volt döntő annak megítélése szempontjából. A kedvezményes értékesítésre vonatkozó szabályok tudatos megsértése olyan súlyú kötelezettségszegés volt, amely a legsúlyosabb, a munkaviszony azonnali hatályú megszüntetésével járó jogkövetkezményt vonhatja maga után.

Helytállóan hivatkozott az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében arra, hogy a Pp. 275. § (1) bekezdése alapján a felülvizsgálati eljárásban bizonyítás felvételének már nincs helye, s a felperes által csatolt blokkok más időszakra vonatkoztak és eltérő tényállásra utaltak.

Megállapítható, hogy a másodfokú bíróság az ítélete alapjául szolgáló tényállást jogszerűen állapította meg, az nem tekinthető iratellenesnek, ellentmondónak, nem tett a per adataiból okszerűen nem következő megállapítást és nem jutott a bizonyítási eljárás lefolytatására vonatkozó előírások megsértésével megalapozatlan

ténybeli következtetésre, így nem helytálló a felülvizsgálati kérelemnek a Pp. 206. § (1) bekezdésének megsértésére való hivatkozása.

Mivel a másodfokú bíróság határozata jogszerű volt, a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A pervesztes felperest a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte a felülvizsgálati eljárási költség és a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján a felülvizsgálati eljárási illeték megfizetésére.

Budapest, 2013. szeptember 4.

Dr. Stark Marianna s.k. a tanács elnöke, Sipőczné Dr. Tánczos Rita s.k. előadó bíró, Dr. Suba Ildikó s.k. bíró

A kiadmány hiteléül:

bírósági tisztviselő